

DE WAPENSMEDENFAMILIE VAN SOLINGEN.

Onder dezen titel en over dit onderwerp schreef de onderdirecteur van het Nederlansch Legermuseum „Generaal Hoefer” te Leiden, de Kolonel der Artillerie b.d. C. A. Hartmans een artikel in het zweedsche militaire tijdschrift *Livruskammaren* 1949, blz. 30—44.

Evenals in onze dagen, althans vóór den oorlog, Solingen vooral bekendheid genoot als stad, waar staal bewerkt wordt (men denke aan de messen en scharen van de firma's Herder), zat de metaalbewerking ook in de 17e en 18e eeuw haar burgers in het bloed, met name het vervaardigen van zwaarden en geweren. Naar ons land geëmigreerd komt in die eeuwen in Utrecht en Amsterdam zelfs een familie van zwaardvegers en geweermakers voor, die zich naar de stad van afkomst Solingen noemde. In Utrecht nam zij haar plaats in tusschen de daar, in den omtrek van het Vreeburg (Elisabethstraat, Zadelstraat, Lange Viestraat) reeds gevestigde geweermakers. Zoo vinden wij daar in de 17e eeuw een Casper Aelbertsz., een Caspar Jansz., een Jan Jansz., een Wolphert Henricksz., een Nicolaas, een Pieter en in de 18e eeuw een Pieter(?), een Jan, een Lucas, allen met den familienaam van Solingen. Zij worden vermeld als cooplieden in wapens, kruismeden, zwaartvegers, loopsmeden of, loopmakers en lademakers, welk namen alle wijzen op het vervaardigen van zwaarden en geweren of onderdeelen van deze laatsten.

Ofschoon de utrechtische van Solingens een belangrijke plaats moeten hebben ingenomen in de wapenfabricage en den wapenhandel hier ter stede, zijn slechts weinige werkstukken van hun hand bewaard gebleven. Van Pieter van Solingen bevond zich een vuursteengeweer van omstreeks 1689 in de vroegere Gewehrgallerie te Dresden, van Jan is een dergelijk exemplaar (c. 1715) in het voormalige Zeughaus te Berlijn en een koppel vuursteenpistolen in Stockholm aanwezig en van Lucas tenslotte bevindt zich een koppel miniatuurpistolen in het bezit van een verzamelaar-handelaar te 's-Gravenhage. Wanneer schrijver echter uit de signatuur op de fraai bewerkte slotplaat van een repeteergeweer in een engelsche wapenverzameling „Jan Flock van Solingen tot Utrecht” meent te moeten besluiten, dat hier samenwerking plaats vond tusschen een (in Utrecht c. 1600—1673 voorkomenden) Jan Flock en een der van Solingens, slaat hij de plank mis. De inscriptie wijst ongetwijfeld slechts uit, dat ook Jan Flock uit Solingen afkomstig was.

Afbeeldingen van eenige amsterdamsche geweren met hun fraai bewerkte sloten geven een indruk van vorm en uitvoering, die ook de productie van de belangrijke utrechtische geweerindustrie vertoond zullen hebben.

Een samenvatting in het zweedsch is aan het artikel toegevoegd.

v. C.